

Uppföljning av privata utförare 2024

2025-01-10

1	Inledning	3
2	Inköps- och upphandlingsförvaltningen (INK).....	4
2.1	Upphandling	4
2.2	Avtalsförvaltning	7
2.3	Systematisk avtalsuppföljning	13
3	Samlad placerings- och inköpsfunktion (Spink)	16
3.1	Kontroll inför tillägg i utförrregister	16
3.2	Systematisk leverantörsuppföljning.....	17
3.3	Basuppföljning	18
3.4	Synpunktshantering	19
3.5	Fördjupade kontroller.....	21
3.6	Matchningsbesök.....	23
3.7	Pågående utvecklingsarbete.....	25
4	Leverantörsträffar.....	26
5	Samverkan	27
6	Socialförvaltningarna och förvaltningen för funktionsstöd.....	28
6.1	Placeringsavtal	28
6.2	Individuppföljning	29
7	Kunskapscentrum mot organiserad brottslighet	30

1 Inledning

I föreliggande rapport beskrivs den uppföljning och kontroll av privata utförare/leverantörer av socialtjänst som under 2024 genomförts av inköps- och upphandlingsförvaltningen samt samlad placerings- och inköpsfunktion (Spink), socialförvaltning Sydväst. Syftet med rapporten är att ge en sammanfattande bild av ovan till de fyra socialnämnderna och nämnden för funktionsstöd. I rapporten finns också en övergripande beskrivning av den uppföljning som genomförs av de fyra socialförvaltningarna samt förvaltningen för funktionsstöd.

En stor del av stadens verksamhet styrs av lagstiftning. Grundläggande krav finns till exempel i förvaltningslagen, kommunallagen, offentlighets- och sekretesslagen och diskrimineringslagen. Kommunens grunduppdrag beskrivs dessutom i speciallagar, till exempel socialtjänstlagen.

Kommuner får, med de begränsningar som framgår av lag, överlämna skötseln av kommunala angelägenheter till privata utförare enligt kommunallagen. När skötseln av en kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare ska kommunen kontrollera och följa upp verksamheten.

Socialtjänstens insatser ska vara av god kvalitet. Även om det är någon annan än den beslutande nämnden som svarar för genomförandet av en insats har den beslutande nämnden fortfarande ansvar för att den enskilde får den beviljade insatsen och att insatsen är av god kvalitet.

Den beslutade nämndens ansvar för god kvalitet omfattar dels att på en mer övergripande nivå kontrollera och följa upp verksamheten till vilken genomförandet av insatser har överlämnats, dels att på individnivå följa upp det enskilda ärendet och besluta om eventuella ytterligare insatser.

Kontroll och uppföljning av privata utförare av socialtjänst med syfte att säkerställa att socialtjänstens insatser är av god kvalitet sker genom:

- Beslutande nämnd (de fyra socialnämnderna samt nämnden för funktionsstöd) som genom placering socialsekreterare ansvarar för individuppföljning i det enskilda ärendet
- Spink som ansvarar för kontroll och uppföljning av privata utförare som direktupphandlas på rekommendation av Spink
- Inköps- och upphandlingsförvaltningen som ansvarar för kontroll och uppföljning av privata utförare med ramavtal

Spink har, utöver ovan, ett uppdrag att å förvaltningarnas vägnar samarbeta med inköps- och upphandlingsförvaltningen i arbetet med samordnade leverantörskontroller för att motverka välfärdsbrott och verka för sund konkurrens.

Rapporten förmedlas till socialförvaltningarna och förvaltningen för funktionsstöd som underlag till förvaltningarnas årsrapporter.

2 Inköps- och upphandlingsförvaltningen (INK)

2.1 Upphandling

Vid upphandling av ramavtal av sociala tjänster kontrolleras samtliga anbudsgivare utifrån ekonomisk prövning och sund konkurrens. Det görs en fördjupad kontroll av dessa anbudsgivare eftersom avtalsområdena är identifierade riskområde när det kommer till osund konkurrens och arbetslivskriminalitet.

I samband med upphandling sker följande kontroller av ansvarig för upphandlingen tillsammans med specialist sund konkurrens:

- Skatterregistrering
- Skulder hos Kronofogden
- Redovisning av arbetsgivaravgifter
- Eventuell träff på intern varningslista
- Årsredovisning inklusive revisionsberättelse
- Omprövningsbeslut med skattetillägg hos Skatteverket
- Relevanta domar avseende företaget, dess företrädare och i förekommande fall föreståndare/verksamhetsansvarig

Dessutom kan följande kontroll ske efter varningssignaler:

- Kontroll om det finns domar avseende andra personer runt företaget (tidigare bolagsmän, anställda med flera)
- Fråga till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om det finns beslut, tillsynsrapporter, uppgift om anmärkning från andra kommuner med mera

Vid upphandling ställs olika krav beroende på tjänsten som upphandlas. För tillståndspliktig verksamhet ställs krav på att tillstånd från IVO finns. I ramavtalen anges att så kallat beställningsstopp kan komma att införas och/eller att avtalet kan sägas upp i förtid om tillståndet återkallas alternativt förändras så att det påverkar leverantörens möjlighet att leva upp till aktuella krav. Det är även tydligt att placeringar får avbrytas om det framkommer tydliga brister.

För icke tillståndspliktig verksamhet ställs krav på föreståndare/verksamhetsansvarig avseende utbildning och kompetens. För att kontrollera kravuppfyllelse begärs CV, utbildningsbevis och personnummer in. Kontroll sker om det finns domar på föreståndaren/verksamhetsansvarig.

2.1.1 Upphandling under 2024

Under 2024 har följande ramavtal upphandlats inom avtalsområdet individ- och familjeomsorg samt funktionsstöd:

- **Jour-/akutplatser för barn och ungdomar**
 - Delområde 1 - barn (0–12 år)
 - Delområde 2 - ungdomar (13–20 år)
- **Korttidsboende**
 - Korttidsboende för personer med fysiska funktionsnedsättningar
 - Korttidsboende för personer med psykiska funktionsnedsättningar
- **Stödinsats Bostad först**
- **Socialt boende med stöd**
 - Akutboende
 - Kollektivt boende
 - Lägenhetsboende
 - Förstärkt Kollektivt boende

I upphandlingen av Jour-/akutplatser för barn och ungdomar inkom totalt tre (3) anbud. Ett (1) av anbuden tilldelades inte då det inte innehade tillstånd för målgruppen.

För Korttidsboende inkom totalt 68 anbud. Ramavtal tilldelades samtliga leverantörer. Sex (6) av avtalen villkorades på grund av att tillstånd från IVO ännu inte utfärdats för leverantören, men hade ansökts om. Om tillstånd inte utfärdas av IVO kommer ramavtalet att sägas upp.

För Stödinsats Bostad först inkom totalt fyra (4) anbud. Ett (1) av anbuden förkastades då det inte uppfyllde ett flertal krav.

För Socialt boende med stöd inkom totalt 55 antal anbud för samtliga fyra delområden. Ramavtal tilldelades 41 leverantörers verksamheter. 14 anbud förkastades då de inte uppfyllde kraven. Av dessa 14 icke tilldelade anbud uteslöts en (1) utförare med grund enligt 13 och 19 kap. 17 § lag om offentlig upphandling (LOU). Inköps- och upphandlingsförvaltningen hade några veckor tidigare sagt upp det pågående ramavtalet med leverantören på grund av att bolaget visat allvarliga och ihållande brister i fullgörandet av det pågående ramavtalet. Leverantören överklagade beslutet till förvaltningsrätten som meddelade beslut den 13 december till förvaltningens fördel. Bolaget har därefter överklagat beslutet till kammarrätten som i dagsläget inte fattat beslut om huruvida bolaget ska ges prövningstillstånd eller om förvaltningsrättens dom ska stå fast.

Sedan 2022 använder sig inköps- och upphandlingsförvaltningen av den nya möjligheten att införa egna uteslutningsgrunder, enligt 19 kap. 17 § LOU, i samtliga upphandlingar som avser sociala tjänster (lagbestämmelsen infördes 1 februari 2022). Syftet är att motverka osund konkurrens.

Samtliga anbudslämnare har i upphandlingen av Socialt boende med stöd och i upphandlingen av Korttidsboende, samt Jour-/akutplatser för barn och ungdomar, lämnat in och beskrivit referensuppdrag, som ska styrka utförarnas erfarenheter av tidigare motsvarande uppdrag. Referensuppdragen kontrollerades och anbud som inte uppfyllde kraven förkastades. För Socialt boende med stöd förkastades fyra (4) anbud på grund av att referensuppdragen inte var godkända. Samtliga kontrollerade referensuppdrag för Korttidsboende och Jour-/akutplatser för barn och ungdomar var godkända.

För Socialt boende med stöd och för Bostad först har samtliga anbudslämnare också lämnat in examensbevis samt CV för föreståndare/verksamhetsansvarig. Kontroller har genomförts på personnivå för föreståndaren i rättsdatabaser men även så att inlämnade uppgifter uppfyller kravet på kompetens så som ställts i upphandlingen.

Sanktionsförfordningen

Enligt sanktionsförfordningen får inte kontrakt tilldelas utförare med koppling till Ryssland. Samtliga utförare som ska tilldelas ramavtal med inköps- och upphandlingsförvaltningen måste intyga att de inte träffas av sanktionerna. inköps- och upphandlingsförvaltningen genomför kontroller av samtliga utförare via den digitala tjänsten Qnister.

Reserverad upphandling

I Göteborgs Stad har kommunfullmäktige fastslagit att staden ska genomföra fler reserverade upphandlingar. Sedan 1 januari 2023 finns också möjlighet att inom LOU att reservera deltagandet i en upphandling till idéburna organisationer.

Under 2024 reserverades upphandlingen av Stödinsats Bostad först i sin helhet, och delområde Förstärkt kollektivt boende i Socialt boende med stöd, till idéburna organisationer.

2.2 Avtalsförvaltning

2.2.1 Bevakning av kredit- och affärsinformation

Bevakning av leverantörer sker löpande utifrån signaler om ändrad kreditvärdighet genom kreditupplysningsföretag (Creditsafe). Därmed fångas förändringar i kreditvärdighet upp vilket kan vara frågor som:

- Konkurs
- Betalningsanmärkningar eller skuldsaldo
- Ändring för skatteregistrering
- Styrelseförändringar och namnbyte

Informationen kan exempelvis få bäring på ställda krav på finansiell ställning eller ge varningssignaler om förändring i ett företag.

2.2.2 Kontroll på förekommen anledning

Under avtalstiden sker kontroll och uppföljning på förekommen anledning utifrån tips, uppgifter i media eller efter proaktiv bedömning att det finns ett behov. Kontrollerna medför i flera fall beställningsstopp eller förtida upphörande. Ofta är flera funktioner involverade i dessa kontroller, så som avtalsansvarig, specialist sund konkurrens och jurist.

Beställningsstopp

Om en leverantör avviker från, eller misstänks ha brutit mot ramavtalsvillkor, finns en möjlighet för inköps- och upphandlingsförvaltningen att, under den tid det tar att utreda misstankarna mot leverantören, införa ett så kallad tillfälligt beställningsstopp för leverantörens ramavtal i Proceedo. Beställningsstopp kan också utfärdas om leverantören i tid inte har ansökt om tillstånd hos IVO som införts under avtalstiden eller att tillstånd från IVO dragits in eller i vissa fall på grund av att verksamhet är vilande på leverantörens begäran. Under år 2024 har inköps- och upphandlingsförvaltningen infört beställningsstopp inom följande ramavtalsområden:

Antal beställningsstopp	Ramavtalsområde
2	Socialt boende med stöd, allvarliga brister upprätthållande av villkor i ramavtalet
7	Skyddat boende – delområde Våld i nära relation (VINR), Heder och Kriminella avhoppare (beställningsstopp på grund av ej inlämnad ansökan om tillstånd till IVO i tid)
1	Skyddat boende, allvarliga brister i upprätthållande av villkor i ramavtalet, delområde VINR och Heder
19	HVB för barn och unga 0–20 år
2	HVB för barn och unga 0–17 år med familjer
3	Konsulentstödd familjehemsvård, barn och unga 0–20 år
1	Bostad med särskild service enligt LSS och SoL

Leverantörerna har efter infört beställningsstopp antingen vidtagit rättelse och ramavtalen har då åter blivit beställningsbara. I annat fall har ramavtalet sagts upp med ett förtida upphörande.

Tio beställningsstopp är fortfarande pågående ärenden inom HVB barn och unga 0–20 år. Beställningsstoppen rör dels ärenden där IVO förlagt verksamheten med förbud eller återkallat tillståndet och dels pågående utredningar av leverantörer hos inköps- och upphandlingsförvaltningen.

Förtida upphörande

Nedan redovisas de förtida upphörande som skett under året:

Antal förtida upphörande	Ramavtalsområde
1	Behandlingsinsatser för personer med missbruk- och beroendeproblematik - Heldygnsvård i behandlingshem
2	Socialt boende med stöd, allvarliga brister i upprätthållande av villkor i ramavtalet
8	Skyddat boende (på grund av att leverantörer valt att inte ansöka om tillstånd IVO för hel eller del av verksamhet)
1	Skyddat boende, allvarliga brister i upprätthållande av villkor i ramavtalet
8	HVB för barn och unga 0–20 år
1	Bostad med särskild service en
2	Konsulentstött familjehemsvård barn och unga 0–20 år

Anledning till ett förtida upphörande kan exempelvis vara att ramavtalet sägs upp på grund av att tillstånd från IVO dragits in, att tillstånd inte sökts för Skyddat boende där tillståndsplikten införts, att allvarliga brott mot avtalsvillkor begåtts eller i vissa fall på egen begäran av leverantören då verksamheter avvecklats.

2.2.3 Uppföljning av HVB för barn och unga 0–20 år

Under hösten 2024 har en fördjupad uppföljning av ett urval leverantörer genomförts. Uppföljningen initierades med anledning av den rapport som Polismyndigheten offentliggjorde under hösten och där det framkom att det fanns kopplingar mellan HVB-hem och organiserad brottslighet (*SiS och HVB-hem, Studie avseende kopplingar till den grova organiserade brottsligheten*). Urvalet bestod dels av leverantörer som namngavs i rapporten i samband med rymningar men också andra leverantörer:

- där synpunkter hade inkommit till INK från beställare,
- där allvarliga synpunkter inkommit till IVO,
- där IVO vid tillsyn konstaterat brister, så som att utdrag ur belastnings- och misstankeregistret inte kontrollerats enligt lag

Urvalet bestod av totalt tolv ramavtalsleverantörer. Vid årsskiftet 2024/2025 har utredning påbörjats avseende samtliga tolv och sammanlagt har det fram till årsskiftet beslutats om fem beställningsstopp med preliminär bedömning att avtalen kan komma att sägas upp i förtid.

Uppföljningen har fokuserat på att följa upp kraven på personals lämplighet samt kompetens utifrån krav i ramavtalen. Leverantörerna har ombetts inkomma med uppgifter som visar vilka personer som erhållit lön från leverantörerna under år 2024. När personalen på så sätt kunnat identifieras har kontroll mot rättsdatabas genomförts för att säkerställa att personal som används inom ramavtalet kan anses ha den personliga lämplighet som krävs samt att personal inte är dömd för brottslighet som förvaltningen särskilt specificerat att personal som används inom ramavtalet inte får vara dömd för.

Dessutom har leverantören ombetts inkomma med CV/meritförteckning för sin fasta personal för att styrka att minst 50 procent av den fasta personalen har kravställd, relevant utbildning.

Uppföljningen har visat att flera leverantörer har använt personal inom ramavtalet som, i närtid är dömd för brottslighet som förvaltningen särskilt specificerat att personal inte får vara dömd för (t.ex. narkotikabrottslighet och misshandel). En leverantör har haft anställd personal som i närtid är dömd för grovt vapenbrott, vilket är ett brott som inte framgår av belastningsregistret för HVB-hem och vilket förvaltningen inte heller specificerat som ett brott som personal inte får vara dömd för men där personalens lämplighet ändå bör ifrågasättas.

Gällande kravet på personals kompetens och utbildning har inga brister mot ramavtalsvillkoren kunnat konstateras hos de leverantörer som utretts. Utifrån uppgifter i de CV/meritförteckningar som leverantörerna inkommit med tycks minst 50 procent av den fasta personalen ha relevant, kravställd utbildning.

Uppföljningen fortsätter under 2025 och, förutom eventuella förtida upphörande av avtal, medför utredningarna förbättring och utveckling av utredningsmetodik samt avtalsskrivningar.

2.2.4 Ärendehanteringssystem (Helpdesk) och hantering av synpunkter

Inköps- och upphandlingsförvaltningen har ett ärendehanteringssystem för ärenden avseende synpunkter från beställande enheter och frågor om avtal från beställare eller leverantörer. Även leverantörerna kan inkomma med frågor och synpunkter som rör ramavtal, eller begära prisjusteringar.

Synpunkter på leverantörer inkommer i majoriteten av fallen via Spinks ärendehanteringssystem för synpunkter och vidarebefordras därefter till inköps- och upphandlingsförvaltningens ärendehanteringssystem. Det förekommer också att ärenden inkommer externt från samverkande kommuner eller från allmänheten i form av grannar eller närboende.

Synpunkter som inkommer hanteras på olika sätt beroende på ärendets karaktär. I de allra flesta fall får leverantören möjlighet att bemöta den inkomna synpunkten.

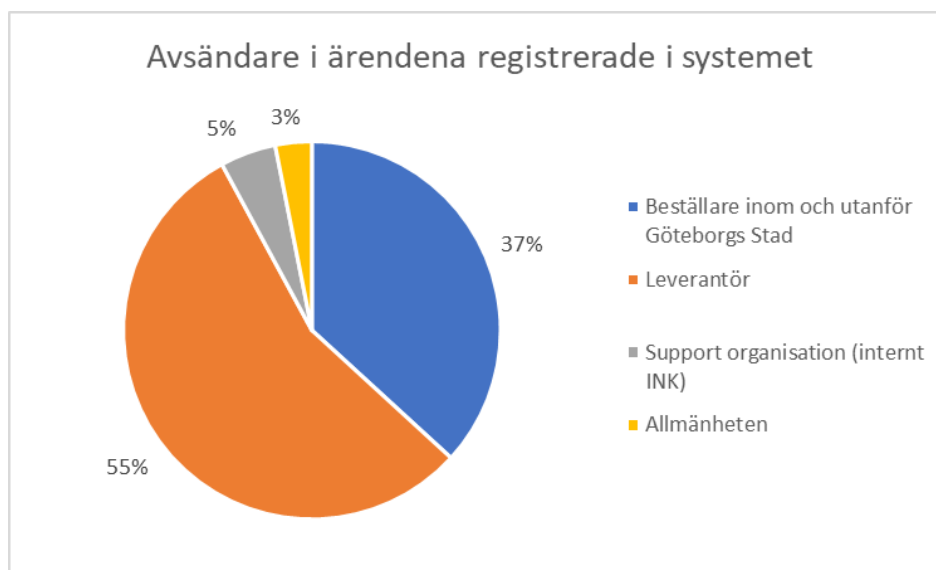
Om ärendet bedöms kräva en fortsatt utökad kontroll sker detta enligt rutiner hos enheten för sund konkurrens. Kontroller kan då komma att ske hos Skatteverket och andra myndigheter såsom IVO och Arbetsmiljöverket. Kontroller av styrelse och verkliga huvudmän kan göras samt granskning av tidigare bolagshistorik, dvs finns domar eller myndighetsbeslut för bolag eller dess företrädare. Kontroller sker även på föreståndarnivå och på förekommen anledning kan det även komma att ske granskningar på personalnivå. Vidare kan även kontroller av föreståndare och personalens kompetens och personlig lämplighet komma att göras för att säkerställa att krav i ramavtalet efterlevs.

Om ärendet bedöms vara av allvarigare karaktär, eller om ett flertal synpunkter av mindre allvarlig karaktär inkommit på en leverantör, kan ett verksamhetsbesök initieras av och i samråd med Spink.

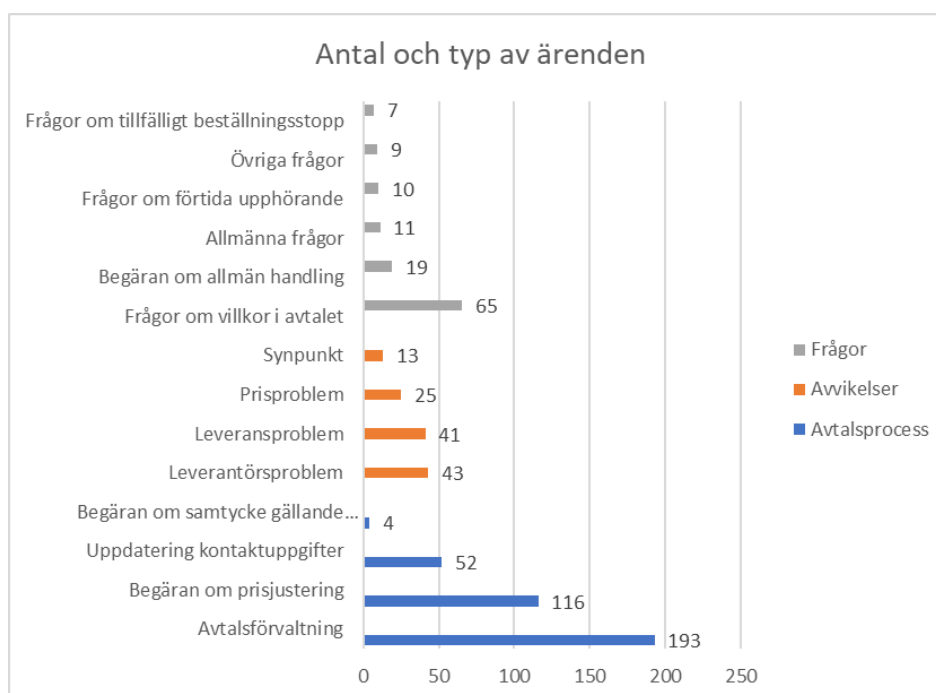
Om ärendet rör ett avtalsbrott av mindre allvarlig karaktär kan även vite utkrävas av den beställande enheten om avtalet medger detta. Det finns också möjligheter för beställaren att bestrida en faktura. Inköps- och upphandlingsförvaltningen har tagit fram en lathund till hjälp för stadens lokala inköpsansvariga att använda sig vid dessa fall. Även upphandlingsdokumenten och ramavtalsmallarna har uppdaterats och anpassats till köp av vård- och omsorgstjänster för att på så sätt bättre kunna hantera påföljder vid fel och brister i utförd tjänst.

2.2.5 Sammanställning av inkomna ärenden och synpunkter 2024

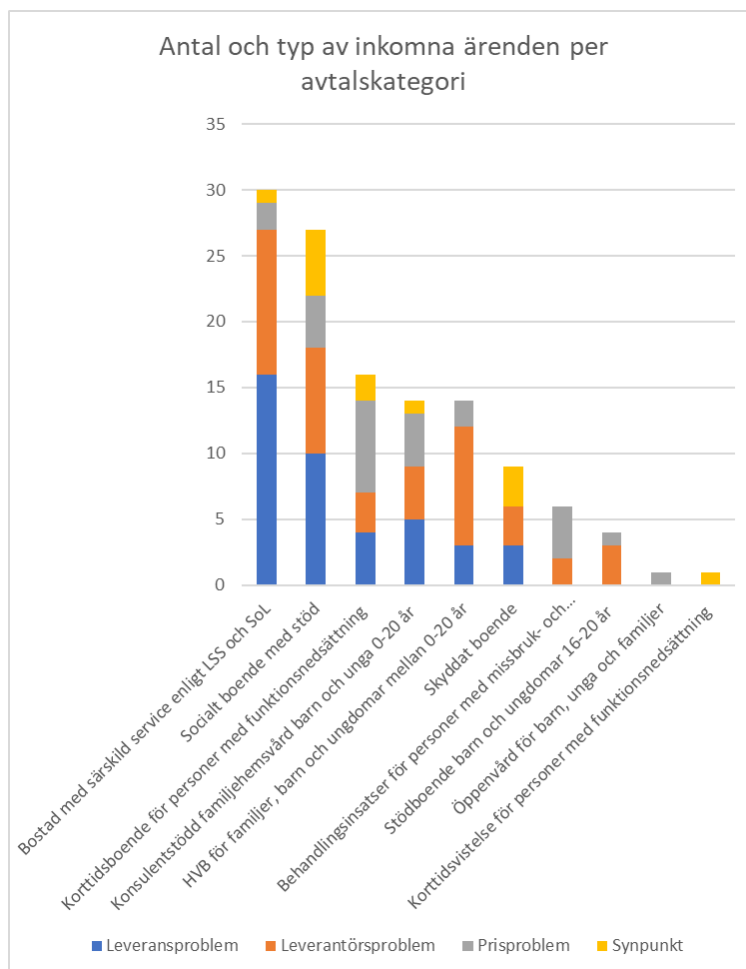
Under 2024 inkom 606 ärenden till ärendehanteringssystemet kopplade till avtalskategorier inom områden som omfattas av individ- och familjeomsorg samt funktionsstöd.

55 procent av de ärenden som inkom i inköps- och upphandlingsförvaltningens ärendehanteringssystem inkom från leverantörerna. 37 procent av ärendena inkom från beställare inom och utanför Göteborgs Stad.

Av alla de ärenden som inkommit klassificeras 60 procent som frågor och 20 procent rör avtalsprocess. Det vill säga, ärendena avser inte synpunkter på leverantör. 20 procent, 122 ärenden, avsåg synpunkter omkring leverantör, prisproblem och/eller leverans och i diagrammet nedan redovisas dessa 20 procent per avtalskategori. De flesta rapporterade problemen handlade om leveransen och leverantören, alltså att tillgång, omfattning och kvaliteten av den tjänst som köpts. Prisproblem och faktureringsproblem förekom också.

Inkomna synpunkter och upplevda problem har hanterats i dialog med berörda parter så som leverantörer, ansvariga inom socialtjänsten, lokala inköpsansvariga på socialförvaltningarna, ansvarig upphandlare på inköps- och upphandlingsförvaltningen samt placeringshandläggare och jurist på Spink.

2.2.6 Inspektionen för vård och omsorg (IVO)

Inköps- och upphandlingsförvaltningen genomför löpande bevakning i IVO:s e-tjänst: *Placeringsstöd för HVB, stödboende och Bostad med särskild service (BmSS) för barn*. Där framgår information avseende vilka HVB, stödboende och BmSS för barn och unga som finns i Sverige, vem som ansvarar för respektive hem samt vilka målgrupper respektive boende tar emot. Utöver det finns information om IVO:s tillsyn av verksamheterna de senaste tre åren, det vill säga om IVO har upptäckt brister och i så fall vilka brister, information om vilka verksamheter IVO har återkallat tillståndet för samt om IVO tillfälligt har förbjudit verksamheten att bedrivas.

I placeringsstödet framgår även datum och diarienummer för respektive ärende, vilket möjliggör att enklare kunna begära ut relevanta handlingar från IVO för det fall mer information behövs för att kunna göra en bedömning av eventuella åtgärder hos en verksamhet som har ramavtal.

2.3 Systematisk avtalsuppföljning

Systematisk ramavtalsuppföljning genomförs på strategiskt viktiga avtalskategorier utifrån en prioriteringsordning, normalt genomförs uppföljning två gånger under en avtalsperiod om fyra år. Enligt Ekobrottsmyndigheten tillhör vård och omsorgsbranschen en av de riskbranscher där risken för ekonomisk brottslighet bedöms högre än i andra branscher. Av den anledningen är ramavtalsuppföljningen mer omfattande, den görs i flera led och i fördjupad form. Flera professioner inom staden deltar så som specialist för sund konkurrens, strategisk inköpare och avtalsansvarig inom inköps- och upphandlingsförvaltningen, utvecklingsledare och placeringshandläggare Spink och lokal inköpsamordnare vid socialförvaltningarna och förvaltningen för funktionsstöd.

Under 2024 har systematisk ramavtalsuppföljning av sex avtalskategorier inom individ- och familjeomsorg och funktionsstöd avslutats. Tre av dessa uppföljningar påbörjades under 2023 och fortsatte i fördjupad form efter årsskiftet med riktade insatser mot leverantörer utifrån anmärkningar av inköps- och upphandlingsförvaltningen på efterlevnaden av ramavtalsvillkoren (bostad med särskild service, behandlingsinsatser för personer med missbruk- och beroendeproblematik samt HVB för barn och unga 0–20 år).

2.3.1 Avtalsuppföljningar 2024

Bostad med särskild service (BmSS)

Den systematiska uppföljningen har fokuserat på att undersöka huruvida möjlighet som ges leverantörerna i ramavtalet att begära omprövning av nivåbedömning av brukarens behov av stöd och omsorg och justera ersättningsnivån leder till stigande kostnaderna.

Uppföljningen har visat att omprövning av nivåbedömning har påtalats av leverantörerna under kontrollperioden. I de fall när det var aktuellt, har de nya bedömningarna som gjorts medfört poänguppräknning hos en del brukare och poängnedräkning hos andra. På totalen har de nya bedömningarna inte inneburit någon signifikant ändring i ersättningsnivåerna. Uppföljningen har visat att omförhandling av behovsbedömning inte har lett till en okontrollerad kostnadsökning för vården.

Behandlingsinsatser för personer med missbruks- och beroendeproblematik

Den systematiska uppföljningen har visat att omsättningen inom avtalskategorin är något lägre än uppskattat. Direktupphandlingar har skett vid behov av åtgärder för att medicinskt förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador enligt hälso- och sjukvårdslagen. Eftersom beslut fattats om att dessa insatser inte ska omfattas av ramavtalet behöver frågan om att åter inkludera hälso- och sjukvårdsinsatser, ansvar och hantering i ramavtalet utredas noggrant.

HVB för barn och unga 0–20 år, med eller utan sina familjer

I uppföljningen har framkommit att ramavtalsleverantörer i en del fall omförhandlat ramavtalade priser och istället erbjudit hela eller delar av insatsen

via direktupphandling. Eftersom ramavtalsleverantörerna inte har skyldighet att redovisa försäljning som sker utanför ramavtalet så är omfattningen av problemet svår att uppskatta.

I framtida upphandling kan prisets omfattning samt förekomst av tilläggstjänster/tilläggsavgifter behöva sanktioneras tydligare. Vidare om tilläggsavgifter inte ska tillåtas så ska detta tydligt regleras i ramavtalet, om tilläggsavgifter däremot ska tillåtas i enstaka fall ska det finnas en tydlig anvisning kring när dessa kan vara berättigade.

Uppföljningen har också påvisat att staden kan behöva ta ett större ansvar för att säkerställa att privata leverantörer på ramavtal inte ska ta emot placeringar som inte omfattas av ramavtalet och där problematik inte överensstämmer med leverantörens IVO tillstånd.

Utifrån uppföljningen har bedömning gjorts att några leverantörer inte bedriver ett seriöst kvalitetsarbete, inte är måna om tillståndsefterlevnad och inte genomför lämplighetsbedömningar inför inskrivning av barn och unga på HVB.

Under 2024 har inköps- och upphandlingsförvaltningen gjort en fördjupad granskning av leverantörer, som initierades med anledning av den rapport som Polismyndigheten offentliggjorde under hösten 2023 och där det framkom att det fanns kopplingar mellan HVB-hem och organiserad brottslighet, se rubrik 2.2.3.

Korttidsvistelse för personer med funktionsnedsättning

Vid den systematiska avtalsuppföljningen har det visats att avtalsuppföljningen på lokal nivå har fungerat exemplariskt. Tack vare ett omsorgsfullt genomfört arbete med bokföring av transaktionerna på rätt verksamhetskonto har förvaltningen för funktionsstöd betydligt underlättat arbetet med uppföljning av omsättning på ramavtalet. De ekonomiska transaktionerna är transparenta och lätta att följa upp samtidigt som vårdtagarnas personliga uppgifter inte riskerar att röjas. Förvaltningen för funktionsstöd, som ansvarar för majoriteten av individuppföljning för placerade enligt detta avtal, har noggrant följt upp leverantörernas fakturering och varit bra på att hantera upptäckta avvikelser. De har, tillsammans med Spink, genomfört platsbesök på verksamheterna och vid förekommen anledning uppmanat leverantörerna att åtgärda de upptäckta bristerna.

Konsulentstöd familjehemsvård för barn och unga

Den systematiska avtalsuppföljningen har konstaterat att den lokala avtalsuppföljningen fungerar bra. Under avtalstiden har ärenden kopplade till leverantörerna hanterats löpande av både socialtjänst, Spink och ansvarig upphandlare på inköps- och upphandlingsförvaltningen och avtalsrättsliga åtgärder har vidtagits mot två leverantörer. I samband med den systematiska avtalsuppföljningen har inga brister konstaterats gällande leverantörernas efterlevnad av de kontrollerade kraven.

Öppenvård för barn, unga och familjer

Utifrån underlaget som granskats i samband med den systematiska

uppföljningen fungerar avtalskategorin väl och leverantörerna uppfyller kontrollerade krav.

Majoriteten av insatserna avslutas i enlighet med aktuell planering. I samband med uppföljningen gjordes en beställarenkät. Enligt respondenternas inkomna svar förändras de flesta brukares situation till det bättre efter fullföljd öppenvårdsinsats. Inga ärenden i form av synpunkter eller avvikelser har inkommit kopplade till leverantörerna i denna avtalskategori.

2.3.2 Utvecklingsmöjligheter och nuvarande begränsningar gällande uppföljning av ramavtalsleverantörer

Den organiserade brottsligheten påverkar alla delar av samhället och så även Göteborgs Stads ramavtal med externa leverantörer. Risk för ekonomisk brottsligheten kopplad till organiserad brottslighet bedöms vara särskilt utbredd inom avtalsområdena för externa köp av sociala tjänster för socialförvaltningarna och för förvaltningen för funktionsstöd. Staden har för närvarande ca 700 ramavtal inom aktuellt avtalsområde och under året 2024, har som uppföljningsrapporten visar, inköps- och upphandlingsförvaltningen genomfört en rad uppföljningar och utredningar, särskilt inom HVB för barn och unga.

En bristande avtalsuppföljning ökar risken för osund konkurrens i upphandling och det krävs därför ett långt mer omfattande arbete avseende uppföljning och utredning på leverantörsnivå inom dessa tjänster. Arbetet är dock mycket tids- och resurskrävande. I nuläget saknas i tillräcklig omfattning resurser hos inköps- och upphandlingsförvaltningen. Särskilt saknas resurser för att kunna arbeta proaktivt med uppföljningar av ramavtalsleverantörer och för att kunna genomföra åtgärder för att på så sätt öka motstånds- och handlingskraft mot den organiserade och ekonomiska brottsligheten.

Även Upphandlingsmyndigheten konstaterar i sin rapport *Utveckling av det strategiska inköpsarbetet med fokus på arbetslivskriminalitet i upphandling* (31 maj 2024) att det behövs förstärkt stöd till upphandlande organisationer för att kunna hantera frågan om den organiserade brottsligheten inom upphandlade avtal och för att kunna hantera utmaningen över tid.

Utöver kontroller kopplat till ekonomisk brottslighet finns även behov av att i större utsträckning kontrollera att leverantörernas personal uppfyller ställda krav på kompetens i ramavtalen. I dagsläget finns begränsade möjlighet att kontrollera att kraven efterföljs på personalnivå. Risker med att leverantörer inte efterlever kraven bedöms också kunna leda till osund konkurrens och bristande kvalitet.

Inköps- och upphandlingsförvaltningen behöver, tillsammans med staden, förbättra och effektivisera avtalsuppföljningen för att på ett bättre sätt kunna arbeta proaktivt med uppföljning av det stora antalet ramavtalsleverantörer inom området.

3 Samlad placerings- och inköpsfunktion (Spink)

Vid behov av insats/placering skickar placerande socialsekreterare en placeringsförfrågan till Spink. Spink ansvarar för att matcha placeringsförfrågan mot de utförare/leverantörer som finns i Spinks så kallade utförarregister. Utifrån matchning skickar Spink en eller flera rekommendationer om utförare av insats till placerande socialsekreterare. Placerande socialsekreterare kontaktar därefter rekommenderade utförare för matchning och placering.

3.1 Kontroll inför tillägg i utförarregister

Spinks utförarregister innehåller utförare i egen och privat regi. Utförare med ramavtal kontrolleras av inköps- och upphandlingsförvaltningen inför upphandling och vid uppföljning av ramavtal och Spink gör därför inga egna kontroller inför att de publiceras i utförarregistret. Inköps- och upphandlingsförvaltningens kontroller beskrivs i kapitel 2 ovan.

För utförare i egen regi finns regelverk för uppföljning av ekonomi, personal och kvalitet och Spink gör därför inga egna kontroller inför att de publiceras i utförarregistret. Det samma gäller när annan kommun/kommunförbund är utförare.

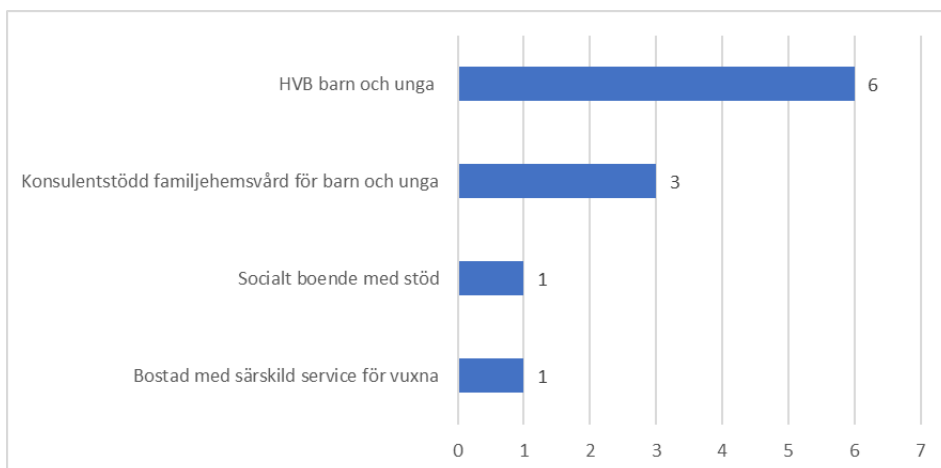
Utförare som Spink rekommenderar genom direktupphandling kontrolleras av Spink innan de publiceras i registret. Spinks kontroller inför att utförare, som kan komma att rekommenderas på direktupphandling, läggs till i utförarregistret skiljer sig åt beroende på om verksamheten drivs som bolag eller som förening/stiftelse.

För bolag kontrolleras exempelvis kreditvärdighet/ekonomi, att bolaget är registrerat för arbetsgivaravgifter och för F-skatt samt kontroll i rättsdatabas av bolaget och styrelsemedlemmar. För förening/stiftelse kontrolleras exempelvis skatteregistrering och skulder hos Kronofogden samt kontroll i rättsdatabas av styrelsemedlemmar och firmatecknare. För tillståndspliktig verksamhet kontrolleras tillstånd från IVO samt eventuella tillsynsrapporter.

Utifrån resultatet av de kontroller som Spink genomför kan Spink besluta om att lägga till eller att inte lägga till en utförare, som kan komma att rekommenderas på direktupphandling, i utförarregistret.

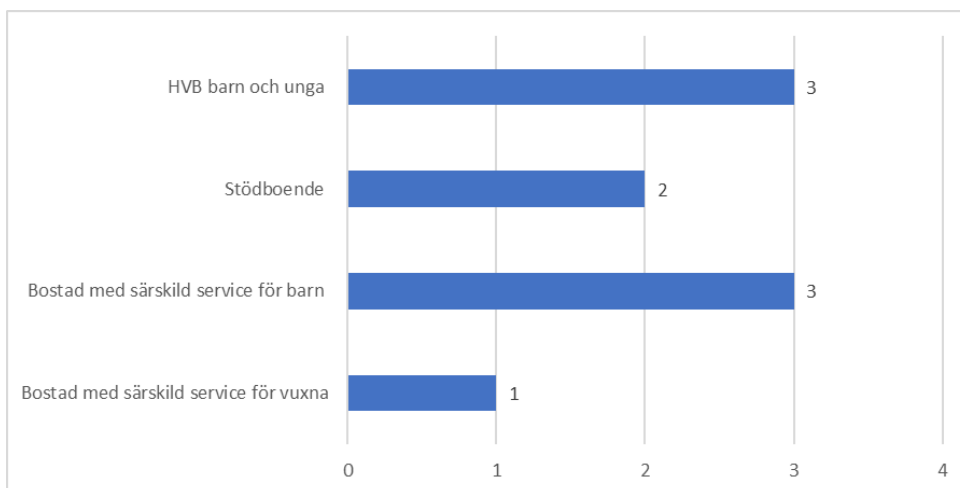
3.1.1 Resultat kontroll inför tillägg i utförarregistret

Sedan andra halvan av 2024 för Spink statistik över resultatet av de kontroller som Spink genomför av utförare inför tillägg i utförarregistret. Statistiken visar att under årets sista sex månader var det 11 utförare som kontrollerades inför tillägg i utförarregistret som inte godkänkts, dessa fördelar sig per insats enligt följande:

Anledning till att en utförare inte godkänns för tillägg i utförarregistret efter kontroll kan exempelvis vara brister som framkommit vid tillsyn genomförd av IVO eller att bolaget saknar ekonomisk stabilitet, anmärkningar från revision eller saknar godkänd föreståndare i verksamheten.

Under samma tidsperiod som ovan var det nio utförare som efter kontroll lades till utförarregistret, vilka fördelar sig per insats enligt följande:

3.2 Systematisk leverantörsuppföljning

Spinks systematiska leverantörsuppföljning avser privata utförare som används genom direktupphandling och består av följande delar:

- Basuppföljning
- Synpunktshantering
- Fördjupade kontroller inklusive händelsestyrda verksamhetsbesök

Inköps- och upphandlingsförvaltningen ansvarar för systematisk leverantörsuppföljning av utförare med ramavtal, dock kan Spink genomföra händelsestyrda verksamhetsbesök på anmodan av inköps- och upphandlingsförvaltningen. Spink ansvarar också för hantering av synpunkter som berör utförare i egen regi.

Under året har Spink arbetat med att forma ett team inom avdelningen med ansvar för registervård av utförrregistret och den systematiska leverantörsuppföljningen – team kvalitet och kontroll. Teamet består av en jurist och tre handläggare. Registervården av utförrregistret berör samtliga utförare i registret oavsett regi- eller avtalsform.

Nedan följer en beskrivning av de olika delarna i leverantörsuppföljningen och syftet med kontrollen/uppföljningen.

3.3 Basuppföljning

Basuppföljning kallas den löpande kontroll och uppföljning som Spink genomför av utförare. Den innefattar mediabevakning, bevakning av kredit- och affärsinformation samt bevakning av återkallade tillstånd från IVO. Syftet med basuppföljningen är att upptäcka och hantera brister i ett så tidigt skede som möjligt. Basuppföljningen riktar sig i huvudsak emot privata utförare som Spink rekommenderar genom direktupphandling. Information som Spink erhåller via basuppföljningen kan resultera i att Spink genomför en fördjupad kontroll av verksamheten.

3.3.1 Mediebevakning

Spink använder sig av en mediebevakningstjänst. Utifrån särskilda nyckelord och ämnesområden har en profil lagts upp som genererar dagliga uppdateringar från olika mediekällor över hela landet oavsett regiform. Tillgången till daglig bevakning av media innebär en möjlighet att följa nyheter i ett tidigt skede och uppmärksamma exempelvis klagomål kring verksamheter. Genom mediabevakningen har Spink exempelvis fått kännedom om beslut av IVO och avveckling av verksamheter. Information som inkommer via mediebevakningen kan föranleda en fördjupad kontroll.

3.3.2 Bevakning av kredit- och affärsinformation

Spink använder sig av en kreditbevakningstjänst. Bevakning sker på samtliga privata utförare i utförrregistret utifrån organisationsnummer.

Bevakningen handlar om förändringar som påverkar riskbedömningen av ett bolag. Vid notifikationer avseende bolag som Spink rekommenderar genom direktupphandling ansvarar team kvalitet och kontroll för att bedöma och eventuellt agera utifrån inkommen information. Information som inkommer via bevakningen kan föranleda en fördjupad kontroll.

Genom bevakningen får Spink även uppgifter om förändringar i bolagen så som exempelvis ändringar av adress eller företrädare som då inom ramen för registervården uppdateras i utförrregistret.

3.3.3 Kontroll av återkallade tillstånd från IVO

Spink mottar, på olika sätt, information om återkallade tillstånd från IVO. Det kan ske genom att utföraren själv kontaktar Spink eller inköps- och upphandlingsförvaltningen eller att IVO meddelar berörda förvaltningar. Det kan också ske via den löpande mediebevakningen. För att säkerställa att Spink inte rekommenderar utförare som saknar tillstånd begär Spink två gånger per år ut en förteckning av återkallade tillstånd från IVO. Förteckningen jämförs därefter med uppgifter i Spinks utförarregister. En utförare som får ett återkallat tillstånd tas alltid bort från utförarregistret.

3.4 Synpunktshantering

Medarbetare inom socialförvaltningarna och förvaltningen för funktionsstöd kan rapportera synpunkter på utförare i egen och privat regi till Spink via formulär på Digitala navet.

Synpunkten utreds av Spink och vanligtvis sker utredning i dialog med synpunktslämnaren och utföraren. Utredningen dokumenteras i ärendehanteringssystemet. Synpunktslämnaren samt förvaltningarnas lokala inköpssamordnare kan följa hanteringen via Spinks ärendehanteringssystem. Hur synpunkten hanteras beror på dess karaktär, det påverkar också vilken återkoppling som ges till synpunktslämnaren. När Spink avslutar synpunkten i ärendehanteringssystemet skickas en notifikation via e-post till synpunktslämnaren. I samband med att synpunkten avslutas i ärendehanteringssystemet kategoriseras den utifrån dess innehåll och avslutsorsak. Som ett led i utredningen av synpunkter kan Spink också besluta om att genomföra en fördjupad kontroll av aktuell utförare (ej utförare i egen regi).

Berör synpunkten en utförare med ramavtal skickar Spink synpunkten vidare till inköps- och upphandlingsförvaltningen som ansvarar för vidare hantering av synpunkten.

Om en synpunkt inkommer på en direktupphandlad insats men där utföraren har ramavtal för insatstypen hanteras synpunkten i samverkan mellan Spink och inköps- och upphandlingsförvaltningen.

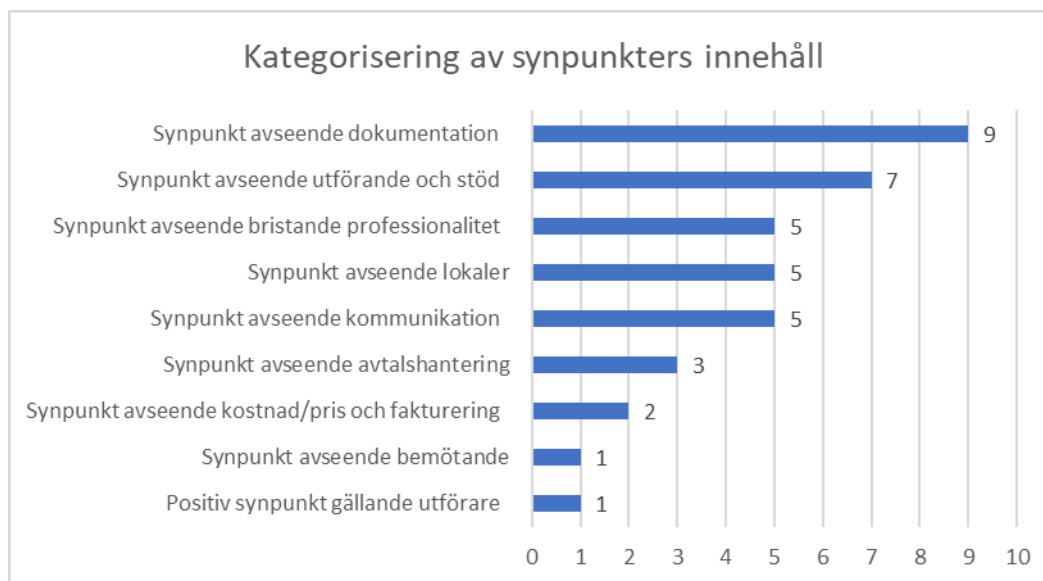
Syftet med att rapportera synpunkter är att avhjälpa fel och brister där placerande förvaltning och utföraren inte kunnat avhjälpa situationen tillsammans eller där ett fel eller brist är återkommande hos en utförare. Det kan exempelvis handla om fel och brister avseende utförandet av insats, samarbete eller avtalsvillkor. I en förlängning är syftet med att rapportera synpunkter att de utförare som staden använder ska vara av god kvalitet.

3.4.1 Resultat av synpunkter

Under 2024 inkom sammantaget 43 synpunkter till Spink om berörd utförare i egen regi, utförare med IOP-avtal (Idéburet offentligt partnerskap) och utförare som använts genom direktupphandling. Nedan visas antalet synpunkter per avtalsform och insats:

Radetiketter	Direktupphandling	Egen regi	IOP	Totalsumma
Avslutad	20	13	1	34
Bostad med särskild service enligt LSS och SoL	9			9
HVB för barn och ungdomar 0-20 år, med eller utan sina familjer	2			2
Konsulentstött familjehemsvård för barn och unga 0-20 år	4			4
Korttidsboende SOL	2			2
Korttidsvistelse	1			1
Nödbistånd	1	3		4
Skyddat boende	1	1	1	3
Socialt boende med stöd		9		9
Behandlas	6	3		9
HVB för barn och ungdomar 0-20 år, med eller utan sina familjer	1			1
Konsulentstött familjehemsvård för barn och unga 0-20 år	2			2
Nödbistånd	1	2		3
Socialt boende med stöd	2	1		3
Totalsumma	26	16	1	43

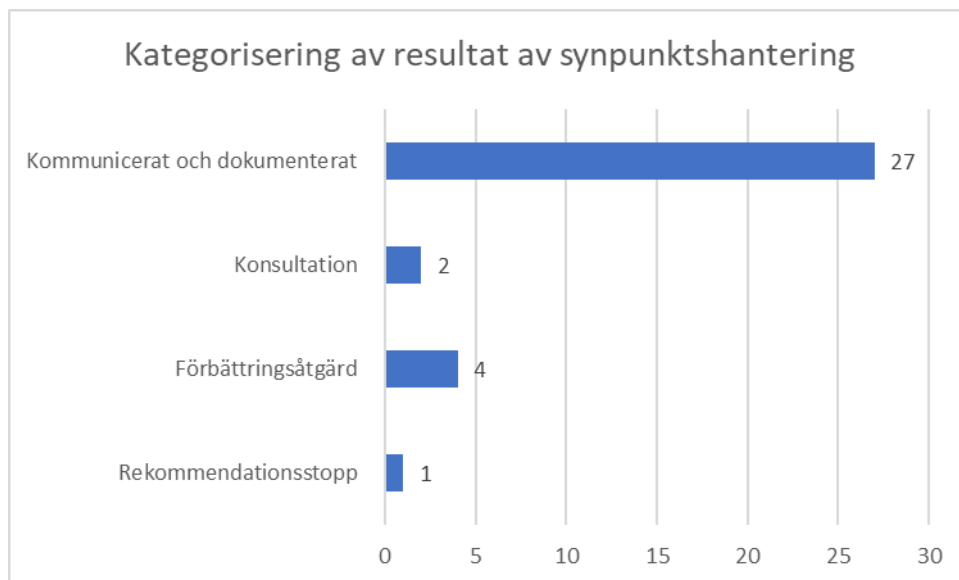
När Spink avslutar en synpunkt kategoriseras den utifrån vad synpunkten handlat om. En synpunkt kan ingå i flera kategorier om synpunkten handlat om flera brister. Nedan diagram visar kategoriseringen av innehållet i de 34 synpunkter som avslutats under 2024:

Den mest frekvent använda kategorin under 2024 var *Synpunkt avseende dokumentation* som exempelvis handlar om att genomförandeplan inte upprättats eller att sammanfattningar inte skrivits enligt överenskommelse. Denna kategori följs av *Synpunkt avseende utförande av stöd* som exempelvis handlar om att överenskommen omfattning av stöd inte genomförts. Dessa två kategorier åtföljs av kategorierna *Synpunkt avseende bristande professionalitet* så som exempelvis att samtal eller situationer inte hanterats på ett lämpligt sätt, *Synpunkt avseende lokaler* så som exempelvis att lokalerna är smutsiga eller saknar rätt möblering samt *Synpunkt avseende kommunikation* så som

exempelvis att viktig information inte förmedlats till placerande socialsekreterare.

När synpunkterna avslutas kategoriseras de också utifrån vad synpunktshanteringens resultat i, vilket visas i diagrammet nedan:

Majoriteten av inkomna synpunkter avslutas med kategorin *Kommunicerat och dokumenterat* som innebär att synpunkten kommunicerats till utföraren som har haft möjlighet att bemöta synpunkten och svaret har framförts till synpunktslämnaren. Det är här ofta fråga om mindre allvarliga synpunkter men om flera liknande synpunkter inkommer avseende samma utförare kan det exempelvis leda till en fördjupad kontroll.

Konsultation innebär att synpunktslämnaren fått information om vad som regleras i avtal och vilka åtgärder som eventuellt kan vidtas gentemot utföraren.

Förbättringsåtgärd innebär att utföraren har gjort förändring i verksamheten, utifrån vad som framkommit i synpunkten, och därefter bedöms fortsatt kunna rekommenderas vid förfrågan om insats.

Rekommendationsstopp innebär att Spink inte rekommenderar utföraren vid förfrågningar om insats. Spink kan endast beslut om rekommendationsstopp för utförare på direktupphandling. Efter genomförd utredning kan Spink besluta om att åter rekommendera verksamheten eller att ta bort den från utförarregistret. Utifrån synpunktshanteringens har Spink under 2024 fattat beslut om rekommendationsstopp för en verksamhet inom konsulentstött familjehemsvård för barn och unga.

3.5 Fördjupade kontroller

Spink genomför så kallade fördjupade kontroller av privata utförare, i Spinks utförarregister, som Spink rekommenderar genom direktupphandling. Den fördjupande kontrollen ser olika ut beroende på anledning till kontroll. Syftet

med fördjupade kontroller är att säkerställa att de utförare som återfinns i Spinks utförarregister är av god kvalitet. Nedan ges några exempel på kontroller som kan genomföras:

Kontroll av kredit- och affärsinformation, exempelvis rating och registrering av arbetsgivaravgifter.

Kontroll i rättsdatabas, exempelvis domstolsbeslut och beslut från Skatteverket.

Kontroll via IVO, exempelvis kontroll av tillstånd och tillsynsrapporter.

Kontroll gentemot Spinks synpunktshantering.

Inhämtning av erfarenheter från exempelvis placeringshandläggare på Spink eller placerande socialsekreterare.

Kontakt med berörd verksamhet, exempelvis muntlig eller skriftlig kontakt, inhämtning av underlag och/eller besök i verksamheten (händelsestyrda besök).

Spink har en verktygslåda där fler exempel på kontroller som kan genomföras i samband med en fördjupad kontroll beskrivs.

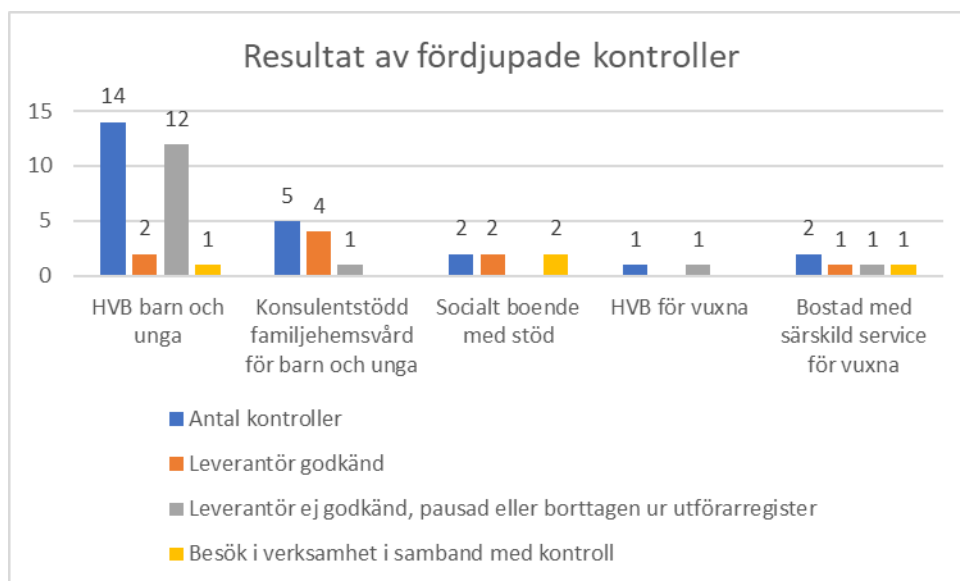
Fördjupande kontroller genomförs på indikation, det kan exempelvis ske utifrån information via Spinks basuppföljning, inkommen synpunkt eller information som erhållit på annat sätt så som via placeringshandläggare på Spink. För att fånga upp verksamheter där inga indikationer inkommit kommer fördjupade kontroller från och med årsskiftet 2024/25 även att genomföras slumpmässigt. Planering är att genomföra slumpmässiga fördjupade kontroller på fem procent av de utförare som finns i Spinks utförarregister och som rekommenderas genom direktupphandling per år.

Om brister upptäcks i samband med fördjupande kontroller gör Spink en bedömning av fortsatt hantering. Om bristerna är allvarliga kan Spink besluta att inte längre tillfråga eller rekommendera utföraren vid placeringsförfrågningar och även ta bort utföraren ur Spinks utförarregister.

3.5.1 Resultat av fördjupande kontroller

Spink och team kvalitet och kontrolls arbete med fördjupade kontroller startades upp efter halvårsskiftet och har resulterat i 24 genomförda kontroller. Av dessa har 15 kontroller resulterat i att utföraren pausats eller tagits bort från utförarregistret. En utförare som pausas eller tas bort från utförarregistret kommer inte att tillfrågas eller rekommenderas vid en placeringsförfrågan. I samband med fördjupade kontroller har fyra händelsestyrda verksamhetsbesök

genomförts. I diagrammet nedan visas resultatet av de fördjupade kontroller som Spink genomfört under andra halvan av 2024:

Under rubrik 2.2.3 *Uppföljning av HVB för barn och unga 0–20 år* beskrivs inköps- och upphandlingsförvaltningens arbete utifrån Polismyndighetens rapport omkring HVB-hem och kopplingen till organiserad brottslighet. Spink har arbetat på samma sätt som inköps- och upphandlingsförvaltningen men med inriktning direktupphandlade utförare. Urval och kontroll av utförare har skett på samma sätt som beskrivits under rubrik 2.2.3. Totalt utreddes tre utförare varav två fanns i Spinks utförarregister, en utförare fanns inte i Spinks utförarregister men via socialförvaltningarnas lokala inköpssamordnare framkom att utföraren använts varefter denna togs med i urvalet. En utförare godkändes inte i genomförd kontroll, en utförare fick under pågående kontroll indraget tillstånd av IVO och den utförare som inte fanns i Spinks utförarregister men likväl användes av förvaltningarna godkändes inte i genomförd kontroll och fick kort därefter indraget tillstånd av IVO.

3.6 Matchningsbesök

Placeringshandläggare på Spink genomför så kallade matchningsbesök hos privata utförare i utförarregistret. Vilka verksamheter som ska besökas planeras av respektive placeringsteam där det finns ett team för vuxna och ett team för barn och unga inom Spink.

Syftet med besöken är att öka kunskapen om de utförare som staden använder och att utveckla samverkan. Besöken berör bland annat målgrupp, metoder och kvalitet i verksamheten. Besöken kan ske både på plats och digitalt. Anledningar till att besöken sker digitalt kan exempelvis vara att verksamheten inte genomförs i en specifik lokal så som exempelvis familjehem eller att verksamheten ligger långt bort från Göteborg.

Vid matchningsbesöket används frågemallar som anpassats utifrån insats. Besöket dokumenteras och används av placeringshandläggare i arbetet som en del i matchningsprocessen av placeringsförfrågan gentemot utförare.

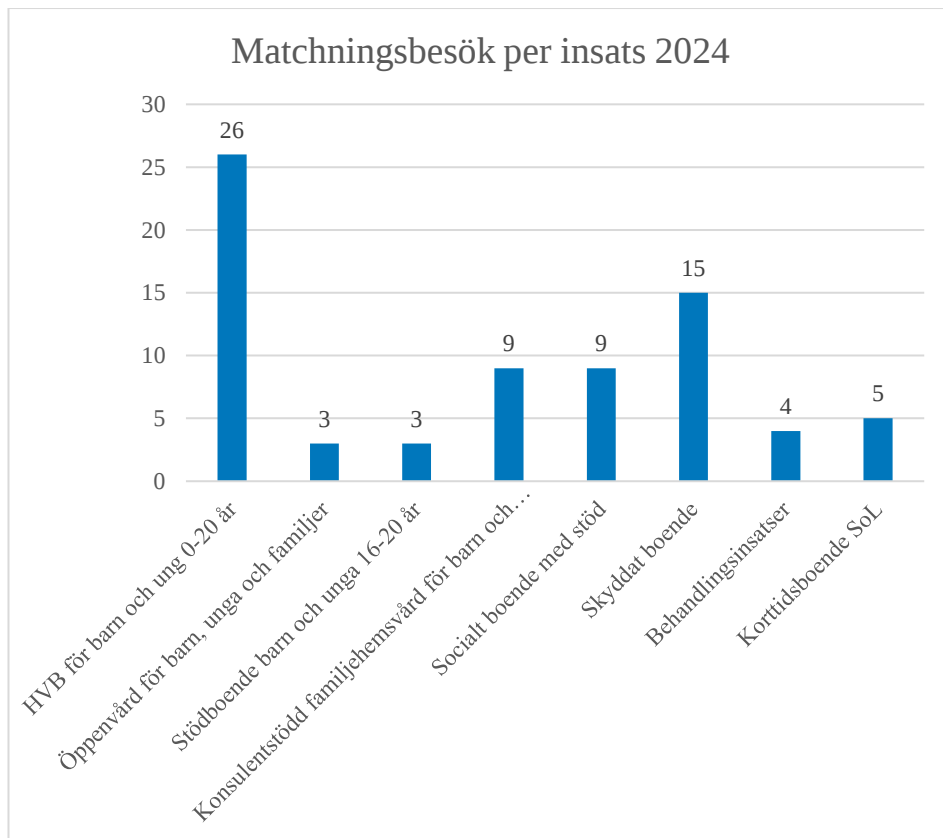
Besök kan också genomförs hos utförare i egen regi och kallas då för studiebesök.

3.6.1 Resultat av matchningsbesök

Under 2024 har 74 matchningsbesök genomförts. 33 besök har genomförts inom området vuxna och 4 inom området barn och unga. 59 av de verksamheter som besöktes var utförare med ramavtal, sju var utförare med IOP och åtta utförare används genom direktupphandling. Tre av besöken genomfördes gemensamt med team kvalitet och kontroll som en del av fördjupad kontroll.

Antal besök inom de olika kategorierna skiljer sig åt mellan olika år och varierar beroende på om det tillkommer många nya verksamheter eller om det är kända verksamheter som nyligen besökts. Vissa insatsområden har ett mer stabilt bestånd av utförare vilket också innebär att Spink genom åren besökt de flesta och har en god inblick i verksamheterna.

Efter besöken uppdateras utförarregistret om så behövs. För samtliga matchningsbesök som genomfördes under 2024 bedömdes verksamheten vara ändamålsenlig. Det innefattar även de tre besök som genomfördes tillsammans med team kvalitet och kontroll.

3.7 Pågående utvecklingsarbete

Under året har Spink arbetat med kompetensutveckling och kvalitetssäkring av processen för systematisk leverantörsuppföljning. Det har bland annat resulterat i utvecklingen av arbetet med fördjupade kontroller. Utvecklingen av arbetet har skett i samverkan med bland annat inköps- och upphandlingsförvaltningen och har under hösten intensifierats i samband med Polismyndighetens rapport om kopplingarna mellan HVB-hem och organiserad brottslighet (se rubrik 2.2.3).

Likt vad som skrivits tidigare i rapporten om organiserad brottslighet inom externa köp av sociala tjänster och riskerna med osund konkurrens (se rubrik 2.3.2) påverkar detta också Spink och arbetet med uppföljning av utförare som används genom direktupphandling.

Det finns flera utmaningar i arbetet med att genomföra fördjupade kontroller av utförare. En utmaning är de begränsade möjligheterna att dela information mellan myndigheter, ett tydligt exempel är Polismyndigheten rapport där de HVB-hem som misstänkts ha kopplingar till organiserad brottslighet inte kunde delges kommunerna till följd av sekretess. Men även uppgifter som inte omfattas av sekretess kan vara besvärliga att tillgå då dessa inte finns samlade utan behöver begäras in från olika myndigheter. En annan utmaning är arbete med fördjupade kontroller i förhållande till andra myndigheters ansvarsområden och då framförallt IVO. För de allra flesta insatser som handläggs via Spink är IVO tillståndsgivande myndighet med tillsynsansvar över verksamheten. Samtidigt genomför Spink egna kontroller av verksamheterna, ett arbete som är tids- och resurskrävande. Då det saknas tydliga riktlinjer och arbetssätt, såväl nationellt som för staden, över vilka kontroller som kommunen ska genomföra i relation till statliga tillsynsmyndigheter för att förebygga och motverka välfärdsbrott finns det också risk att resurser nyttjas ineffektivt. Till exempel om flera kommuner och IVO samtidigt genomför granskningar av samma verksamhet. Det finns även en risk för att kommunen tar över eller kompenserar för ett tillsynsansvar som ligger på annan myndighet.

Sedan 2023 pågår ett regiongemensamt projekt för framtagande av ett gemensamt IT-stöd, PRIIS (Placering, register Inköp I Samverkan). Systemet ska ersätta Spinks nuvarande två IT-stöd samt ge bättre förutsättningar för placeringsstöd och gemensam leverantörsuppföljning. Göteborgs Regionen (GR) leder projektet som drivs tillsammans med Göteborgs Stad och nio andra medlemskommuner. Det färdiga systemet kommer att ägas av Göteborgs Stad men förvaltas av GR. Spink kommer att ansvara för registervård och systematisk leverantörsuppföljning av utförare som används genom direktupphandling för samtliga tio ingående kommuner.

Arbetet med att utveckla den systematisk leverantörsuppföljningen kommer att fortgå under 2025.

I sammanhanget är det dock viktigt att poängtera att majoriteten av de utförare som används är seriösa och staden är beroende av en god samverkan med leverantörsmarknaden för att kunna tillgodose behovet av insatser.

4 Leverantörsträffar

Inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink anordnar tillsammans leverantörsträffar. Leverantörsträffarna har ingen kontrollerande funktion utan syftet är att skapa möjlighet för dialog, informationsutbyte samt att utveckla och förbättra samverkan mellan förvaltningarna och utförare med ramavtal. Samtliga utförare inom aktuellt avtalsområde med ramavtal bjuds in till leverantörsträffarna.

Inför 2024 har inköps- och upphandlingsförvaltningen tillsammans med Spink tagit fram en grundstruktur för leverantörsträffarna som följer ramavtalsperioden med uppstartsmöte inför nytt ramavtal samt två samverkansmöten under pågående avtalsperiod. Under 2023 genomfördes leverantörsträffar som hybridmöten och återkopplingen från dessa var att det var svårt för dem som deltog digitalt att följa mötet med de dialoger som pågick i det fysiska rummet. Utifrån ovan återkoppling har därför samtliga leverantörsträffar under året genomförts som digitala möten.

Under 2024 har ett uppstartsmöte inför nytt ramavtal genomförts för korttidsboende. Därutöver har tre leverantörsträffar med fokus på samverkan genomförts inom följande områden: HVB barn och unga, familjehemsvård barn och unga samt skyddat boende.

5 Samverkan

Inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink har en nära samverkan kring den löpande avtalsuppföljningen. Avstämningar mellan olika funktioner inom verksamheterna sker löpande och kan exempelvis handla om tolkning av avtalsvillkor eller bedömning av erhållen information. Det finns också strukturerade samverkansforum där inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink möts i veckovisa och månatliga möten i syfte att samverka på såväl strategisk som operativ nivå.

På samma sätt som ovan sker också avstämningar mellan olika funktioner inom inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink och förvaltningarnas lokala inköpssamordnare. Även här finns ett strukturerat samverkansforum med möten några gånger per termin.

Det finns också olika forum inom Göteborgs Stad där inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink samverkar med andra förvaltningar så som stadsledningskontoret, förvaltningen för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen. Inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink deltar också i gemensamma stadenövergripande nätverk som stadsledningskontoret samordnar där ett större antal förvaltningar inom staden deltar.

Inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink deltar också i olika forum för samverkan tillsammans med andra kommuner och tillsammans med andra kommuner och Adda (inköpscentral för Sveriges kommuner och regioner).

Under december månad har inköps- och upphandlingsförvaltningen gjort utskick till samtliga 13 kommuner, som samverkar (beställer) på inköps- och upphandlingsförvaltningens ramavtal, för att se över intresset för att medverka i ett nätverk kring köpt vård av omsorgstjänster inom individ- och familjeomsorg samt funktionsstöd med fokus på den gemensamma leverantörsmarknaden och sund konkurrens. Till nätverket sökes personer med inköps- och upphandlingsansvar/avtalsansvar för ramavtal avseende sociala tjänster i respektive kommun. Nätverksarbetet planeras starta upp under januari månad 2025.

Ett nätverk kommer också att startas upp under våren 2025 för de 10 kommuner som kommer att ingå i det gemensamma IT-stödet PRIIS (Placering, register Inköp I Samverkan). Nätverket riktar sig till lokala inköpsansvariga i respektive kommun. Nätverket kommer att ledas av Spink.

6 Socialförvaltningarna och förvaltningen för funktionsstöd

Utöver den uppföljning som genomförs av inköps- och upphandlingsförvaltningen och Spink, som beskrivits i föregående avsnitt, genomförs även uppföljning inom socialförvaltningarna och förvaltningen för funktionsstöd. Detaljerna i förvaltningarnas uppföljningar skiljer sig åt och i föreliggande avsnitt ges en övergripande beskrivning av den uppföljning som sker inom socialförvaltningarna och förvaltningen för funktionsstöd.

6.1 Placeringsavtal

I arbetet med upprättande av placeringsavtal är flera personer i förvaltningarna involverade så som socialsekreterare, administratör/socialadministratör och lokal inköpsamordnare (Link).

Förvaltningarnas Link/ar arbetar med att stödja förvaltningarna i avtalshantering. Det kan till exempel handla om att vara ett stöd vid komplicerade inköp, stöd med att tolka avtal eller stöd i processer när avtal inte följs. Link ansvarar för att det finns rutiner för att upprätta placeringsavtal och informerar löpande förvaltningens socialsekreterare omkring rutiner för köp av privata utförare.

Förvaltningarnas organisering och processer kring administration och administrativa enheter skiljer sig åt. I förvaltningarna ansvarar i huvudsak administratör/socialadministratör, utifrån uppgifter från socialsekreterare, för att vid ramavtal upprätta placeringsavtal och tillse att avtalet motsvarar beslut om insats. Vid direktupphandling ansvarar Link för att upprätta placeringsavtal och säkerställa dokumentation vid direktupphandling.

Socialsekreterare ansvarar för att följa upp att ingångna avtal följs (se rubrik Individuppföljning 6.2). Vid behov av stöd för exempelvis tolkning av avtalsvillkor kan socialsekreterare kontakta Link.

För att säkerställa att rutiner för upprättande av placeringsavtal följs genomför förvaltningarna egenkontroller. Egenkontrollerna skiljer sig åt mellan förvaltningarna. I flera förvaltningar genomförs stickprovskontroller av ett bestämt antal ärenden per månad eller år. Kontrollerna kan exempelvis innefatta granskning av att placeringsavtal upprättats och att avtalet stämmer överens med beslut om insats, placeringsperiod och att faktura motsvarar avtalat pris. De fyra socialförvaltningarna kommer under 2025 att ta fram gemensamma arbetssätt för egenkontroll av avtal.

Fakturahantering kopplat till placeringar

Som beskrivits ovan skiljer sig förvaltningarnas organisering och processer kring administration och administrativa enheter åt. I flertalet förvaltningar ansvarar administratör för fakturahantering och avstämning av fakturor mot placeringsavtal, beslut om insats och prislistor i Proceedo (vid ramavtal). Vid behov av stöd kan administratör kontakta Link.

Inom förvaltningarna sker också olika egenkontroller kopplade till fakturahantering.

Verksamhetsbesök kopplade till placeringar

Link i förvaltningen för funktionsstöd har under året genomfört uppföljning i form av verksamhetsbesök hos leverantörer. Arbetssättet kommer att fortgå under 2025 och eventuellt utvecklas tillsammans med Link i de fyra socialförvaltningarna.

6.2 Individuppföljning

Socialsekreterare genomför regelbundet uppföljning av beviljade insatser. Syftet med uppföljningen är att säkerställa att insatsen motsvarar den enskildes behov och leder till önskvärd utveckling. Utgångspunkten för uppföljning av insats är de individuella mål som finns beskrivna i underlaget som ligger till grund för beslutet, i arbetsplanen eller i genomförandeplanen. I förhållande till målen förs samtal tillsammans med den enskilde och beroende på insats/situation med vårdnadshavare, närstående eller andra viktiga parter för att bedöma om insatsen fått önskad effekt. Utifrån vad som framgår vid uppföljningen kan de individuella målen justeras, nytt beslut kan fattas, insatsen anpassas eller avslutas. Uppföljningen dokumenteras. Frekvensen på uppföljningen ser olika ut beroende på insats, verksamhet och lagstiftning.

Socialsekreterare har i det ovan beskrivna arbetet kontinuerlig dialog med utförare av insats. När brister upptäcks ska förvaltningarna lämna synpunkter på utförare i egen och privat regi till Spink via Spinks ärendehanteringssystem (se rubrik Synpunktshantering 3.4). Utöver den socialsekreterare som lämnat synpunkten har även Link möjlighet att följa förvaltningens synpunkter i Spinks ärendehanteringssystem för att exempelvis kunna följa och agera i en placering där utredning av synpunkt pågår.

7 Kunskapscentrum mot organiserad brottslighet

Kunskapscentrum mot organiserad brottslighet är ett nätverk av 12 samverkande myndigheter som leds från stadsledningskontoret, Göteborgs Stad, genom avdelningen Brottsförebyggande och trygghet. Kunskapscentrums uppdrag är att ta initiativ till, samt stödja och driva nätverk och samarbetsprojekt som ska leda till konkreta åtgärder mot gängkriminalitet, organiserad brottslighet och otillåten påverkan. Kunskapscentrum arbetar även långsiktigt och strukturellt genom att försvåra för kriminell verksamhet och otillåten påverkan.

Vid kontroll av utförare eller avtalsparter kan det framkomma uppgifter eller signaler som tyder på att aktören är en del av organiserad brottslighet. Den organiserade brottsligheten bedrivs i olika typer av nätverk och genom olika roller i brottslighetens utövande. Misstankar har ofta koppling till förekomst av otillåten påverkan och/eller bristande kvalitet i leveranser. Vid misstänkt organiserad brottslighet ska Kunskapscentrum mot organiserad brottslighet kontaktas för råd inför vidare hantering.